

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL CRAIOVA
SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI
ÎNCHEIERE
Ședința publică de la 07 Iulie 2021
Completul compus din:
PREȘEDINTE ...
Judecător ...
Grefier ...

Ministerul Public a fost reprezentat prin procuror ...
din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova

Pe rol judecarea apelurilor declarate de PARCHETUL DE PE LÂNGĂ, de partea civilă și de inculpata împotriva sentinței penale nr.33 din 25 ianuarie 2021, pronunțată de Tribunalul Dolj în dosarul nr.....

La apelul nominal făcut în ședința publică au răspuns apelanta inculpată, personal și asistată de avocați ... și ... în substituție pentru avocat ..., apărători aleși, apelanta parte civilă personal și asistat de avocat ..., apărător ales, lipsind partea civilă SPITALUL CLINIC

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care a învederat că DIICOT – ... a răspuns la adresa instanței, după care;

În ședința publică și în prezența părților, Curtea procedează la vizionarea DVD-ului în care este surprins momentul incidentului.

În timpul vizionării, la interpellarea instanței, inculpata precizează că domnul în negru cu care la un moment dat bate palma este ..., iar în momentul în care își ating palmele, aceasta își suflecă mâneca pentru a-i arăta că este operată la mână și o dor mâinile, pentru că a tras de ea.

Având în vedere relațiile comunicate de DIICOT – ..., Curtea pune în discuție din oficiu necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei probleme de drept: dacă aplicarea beneficiului disp.art.19 din Legea 682/2002 față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală este condiționată de continuarea urmăririi penale în personam, de punerea în mișcare a acțiunii penale sau dacă este suficientă începerea urmăririi penale în rem în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțator.

Reprezentantul Ministerului Public și apărătorii aleși ai părților, având pe rând cuvântul, arată că sunt de acord.

De asemenea, instanța pune în discuție și suspendarea judecății cauzei până la soluționarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a întrebării prealabile și în același timp prorogarea discutării cererii de schimbare a încadrării juridice a faptei într-o infracțiune de lovire sau alte violențe.

Reprezentantul Ministerului Public și apărătorii aleși ai părților, având pe rând cuvântul, arată că sunt de acord.

La interpellarea instanței, avocat ... arată că este în posesia denunțului formulat de inculpata la DIICOT – ..., pe care îl depune la dosarul cauzei.

C U R T E A

Analizând actele și lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475 C.pr.pen., motivat de faptul că:

Potrivit art. 408 și urm. C.pr.pen., Curtea de apel este investită cu soluționarea cauzei în

ultimă instanță.

În speță, s-a ridicat o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei. Astfel, lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 19 din Legea 682/2002 în sensul de *a se stabili dacă aplicarea beneficiului reducerii la jumătate a limitelor pedepsei față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală este condiționată de continuarea urmăririi penale in personam, de punerea în mișcare a acțiunii penale sau dacă este suficientă începerea urmăririi penale in rem în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțator* influențează în mod direct soluționarea cauzei, prin modificarea limitelor speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea pentru care inculpata a fost trimisă în judecată.

Chestiunea de drept enunțată este nouă, deoarece s-a constatat că asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă, nici printr-un recurs în interesul legii, așa cum rezultă din evidența sesizărilor publicată pe pagina de internet a instanței supreme. De asemenea, chestiunea de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform acelorași evidențe.

II. Expunerea pe scurt a cauzei

Prin **sentința penală nr. 33 din data de 25 ianuarie 2021 pronunțată de Tribunalul Dolj în dosarul nr. ...**, în baza art. 32 Cp., rap. la art. 188 alin. 1 Cp., cu aplicarea art. 75 al. 2 lit. b Cp., rap. la art. 76 al. 1 Cp. și art. 67 al. 2 Cp. a fost condamnată inculpata ..., la pedeapsa principală de 3 ani și 4 luni închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercițiului drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, lit. b, lit. h CP, pe o durată de 2 ani.

În baza art. 65 Cp., au fost interzise inculpatei, ca pedeapsă accesorie, drepturile prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, lit. b, lit. h Cp., pe toată durata executării pedepsei principale.

În baza art. 399 alin. 1 C.p.p. și art. 72 Cp. s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatei ..., perioada reținerii și arestării preventive de la 11.03.2017 la 16.03.2017.

În baza art. 7 alin. 1 din Legea nr. 76/2008 s-a dispus prelevarea de probe biologice de la inculpata ..., în vederea introducerii profilului genetic în SNDGJ.

În temeiul art. 112 alin. 1 lit. b Cod penal a fost confiscat de la inculpata ..., un mâner de halbă de bere de culoare verzui, găsit lângă barul ..., din ..., bun ce a fost folosit la săvârșirea infracțiunii.

A fost admisă acțiunea civilă formulată de partea civilă Spitalul Clinic ... și obligă a fost obligată ..., către partea civilă menționată, la plata sumei de 1180,14 lei, reprezentând cheltuieli de spitalizare ocazionate cu internarea persoanei vătămate ..., sumă ce va fi reactualizată cu indicele de inflație, calculat de la data producerii prejudiciului și până la data efectivă a debitului, către această parte.

A fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă ... și a fost obligată inculpata ... la plata sumei de 350 lei daune materiale și la plata sumei de 7500 lei daune morale, către această parte.

În baza art. 274 alin. 1 C.p.p. a fost obligată inculpata ..., la plata sumei de 400 lei, cheltuieli judiciare statului.

În baza art. 276 alin. 2 C.p.p. a fost obligată inculpata ..., la plata sumei de 3850 lei, cheltuieli de judecată către partea civilă ..., constând în contravaloarea onorariului de avocat ales.

Pentru a se pronunța astfel, **tribunalul a reținut** în esență că, la data de 11.03.2017 a fost înregistrată la Parchetul de pe lângă Judecătoria Craiova plângerea formulată de persoana vătămată ..., care arăta că, în noaptea de 10/11.03.2017, în jurul orei 05.00, în timp ce se afla pe terasa barului ... din ..., împreună cu fratele său și mai mulți prieteni, pe fondul unor discuții contradictorii, a fost lovit cu o halbă de bere spartă în zona gâtului, de o persoană de sex feminin, despre care ulterior a aflat că se numește

S-a întocmit proces-verbal de cercetare la fața locului, persoanele prezente și identificate declarând că evenimentul a avut loc înafara barului, pe terasă, unde clienții stau pentru a fuma.

În partea de sud a terasei, în apropierea unui stâlp de electricitate aflat lângă gardul împrejmuitor, au fost găsite cioburi de culoare verde, iar la o distanță de 0,40 m – 0,50 m a fost găsit un mâner de halbă de bere, cu dimensiunea de 12 cm, pe care au fost identificate pete brun – roșcate, posibil sânge. Cu ocazia cercetării la fața locului, s-au efectuat planșe fotografice în care s-au fixat aspectele reținute.

S-a examinat și tricoul aparținând persoanei vătămate ..., fiind identificate pete de substanță brun roșcată pe partea din față, la baza gâtului, astfel cum reiese și din planșele fotografice efectuate.

Au fost vizionate imaginile surprinse de camera de supraveghere, fiind întocmit în acest sens proces-verbal la data de 12 martie 2017, din care reiese că, în noaptea de 10/11.03.2017, în intervalul orar 04.30 – 05.00, grupul format din persoana vătămată și martorii ..., ..., ... a interacționat pe terasa barului ... cu grupul din care făcea parte inculpata și martorii ... și Așa cum s-a consemnat și în procesul-verbal, în video filmare, la ora 04.49 inculpata îl atinge ușor pe obrazul stâng, cu palma dreaptă, pe ..., iar la ora 04.50, inculpata apare ținând în mâna dreaptă o halbă de bere, pentru ca la câteva secunde discuția dintre aceasta și persoana vătămată să degenereze și inculpata să gesticuleze energic. Se observă martorul ... care intervine între cei doi, apoi, la ora 04.51 inculpata se îndepărtează de grupul format din ..., ..., ... și ..., iar în două minute, la ora 04.53 întinde brațul drept spre gâtul persoanei vătămate, părând că îl înțepă cu ceva, ulterior acestui moment persoanele de pe terasă devenind agitate.

Persoana vătămată a fost internată la Spitalul Clinic ..., în perioada 11-15.03.2017, cu diagnosticul "plagă deschisă a gâtului".

Din Raportul de expertiză medico-legală nr. .../.../28.03.2017 și suplimentul din aceeași dată, emise de I.M.L. Craiova, rezultă că persoana vătămată, în vârstă de 25 de ani, a prezentat leziuni de violență care s-au putut produce prin lovire cu un corp tăietor (posibil sticlă spartă), leziuni ce au necesitat circa 25 de zile de îngrijiri medicale și nu au pus în primejdie viața. Potrivit aceluiași raport de expertiză, persoana vătămată prezenta plagă contuză laterocervicală stânga, de aproximativ 15 cm, superficială.

Potrivit declarațiilor concordante ale martorilor ..., ... și, atunci când se aflau în fața barului, pregătiți de plecare, persoana vătămată a discutat cu un băiat, părând că glumesc, moment în care de aceștia s-a apropiat inculpata care i-a zis să nu se mai ia de prietenul ei, a spart halba de bere zicându-i "vezi că eu sunt nebună și pot să te tai, am mai făcut chestii din astea", arătând cicatrici ca să demonstreze cele spuse, iar la scurt timp după aceea l-a lovit în zona gâtului cu halba spartă anterior.

Martorul ... l-a auzit, la rândul său, pe discutând cu ... despre aspectul fizic și a observat ulterior grupul mai agitat. Nu pot fi reținute însă afirmațiile sale potrivit cărora atunci când au plecat împreună cu inculpata grupul din care făcea parte ... s-ar fi luat la bătaie cu alte persoane, fiind contrazise chiar de imaginile surprinse de camerele de luat vederi. De altfel, martorul ... a afirmat în faza de urmărire penală că era în continuare iubitul inculpatei

Nu au fost reținute nici explicațiile inculpatei potrivit cărora a spart halba pentru a face zgomot și a-l speria pe ... deoarece acesta bloca ieșirea, fiind evident în planșele fotografice, pe de o parte, faptul că gardul care împrejmua terasa era mic, astfel că se putea ieși, iar pe de altă parte faptul că singura persoană care a gesticulat a fost inculpata. Nu poate fi reținută nici susținerea potrivit căreia l-a lovit pe ... cu restul de halbă dintr-o mișcare reflexă, deoarece s-a speriat când acesta a venit către ea, reieșind clar din planșele fotografice că inculpata a fost cea care s-a deplasat către persoana vătămată imediat după ce a spart halba.

Astfel, față de starea de fapt menționată anterior, s-a constatat că, în drept, fapta inculpatei care, în noaptea de 10/11.03.2017, aflându-se pe terasa barului "...", i-a aplicat persoanei vătămate o lovitură cu o halbă de bere spartă, în zona gâtului, cauzându-i leziuni care au necesitat pentru vindecare 25 de zile de îngrijiri medicale, realizează elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de omor, prevăzută de art. 32 raportat la art. 188 alin. 1 din C.p.

Așa cum s-a arătat și în practica judiciară constantă, lovirea unei persoane cu o sticlă tăioasă, într-o zonă vitală, cu urmarea unor plăgi care, după suturare, au necesitat 25 de zile de

îngrijiri medicale și nu au pus în primejdie viața victimei, constituie tentativă la infracțiunea de omor, iar nu infracțiunea de lovire sau alte violențe, deoarece într-o atare situație numai datorită întâmplării rezultatul letal sau unul periculos pentru viață nu se produce.

Față de natura obiectului folosit în agresiune, zona corporală vizată – zona gâtului, zonă puternic vascularizată - și intensitatea loviturii, care a produs o plagă de circa 15 cm, nu se poate susține că inculpata nu a prevăzut posibilitatea producerii decesului victimei, rezultat pe care, cel puțin l-a acceptat, și care a fost evitat numai datorită întâmplării că acesta a fost transportat imediat la spital și i s-au acordat îngrijiri de urgență.

Prin urmare, dincolo de orice dubiu, inculpata a acționat cu intenție indirectă, în sensul că, chiar dacă nu a urmărit, a acceptat posibilitatea decesului victimei, prin lovirea acesteia în zona gâtului.

Având în vedere că inculpata s-a speriat după ce a comis gestul violent, fugind de la fața locului, semn că a conștientizat gravitatea unui gest făcut probabil pe fondul surescitării nervoase și al comportamentului exagerat dată fiind vârsta acesteia prima instanță a aplicat circumstanța atenuantă judiciară prevăzută de art. 75 alin. 2 lit. b C.P.

Reținând că fapta există, și a fost săvârșită de inculpată cu forma de vinovăție prevăzută de lege Tribunalul Dolj a dispus condamnarea acesteia la pedeapsa principală de 3 ani și 4 luni închisoare.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Dolj, de partea civilă și de inculpata, criticând hotărârea atât sub aspectul laturii penale cât și al laturii civile.

La termenul din data de 16 iunie 2021 inculpata prin avocat ales a invocat faptul că a formulat denunț prin fax la data de 15 aprilie 2021 la DIICOT – ... pentru a beneficia de disp.prev.de art.19 din Legea 682/2002 (înjumătățirea limitelor de pedeapsă ca urmare a formulării unui denunț), solicitând să se obțină relații de la unitatea de parchet indicată.

Prin adresele nr. .../P/2021 din 24 iunie 2021 respectiv 06 iulie 2021, DIICOT _ ... a confirmat faptul că inculpata are calitatea de denunțător în dosarul nr. .../P/2021, și că acest dosar se află în faza de urmărire penală „**fără a se fi dispus însă efectuarea urmăririi penale față de vreo persoană**” (filele 91 respectiv 97 dosar).

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept, astfel cum au fost exprimate oral cu ocazia dezbaterilor desfășurate în acest sens la termenul din 17.10.2014.

1. Reprezentantul Ministerului Public a arătat că nu există soluții date de ÎCCJ în acest sens, problema de drept ridicată în speță nefiind dezlegată nici în cadrul procedurii prev. de art. 475 - 476 Cod procedură penală și nici în cadrul unui recurs în interesul legii, iar din evidencelor publicate pe site-ul instanței supreme rezultând că în prezent nu se află în curs de soluționare nicio asemenea sesizare. A apreciat că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție fără a expune un punct de vedere asupra problemei de drept concrete.

2. Inculpata, prin apărătorul ales, a fost de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, de asemenea fără a expune un punct de vedere asupra problemei de drept concrete.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. Prezentarea normei de drept

Art. 19 din Legea 682/2002 „*Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege*”.

2. Prezentarea jurisprudenței Curții de Apel Craiova

În jurisprudența instanței nu a fost identificată vreo hotărâre în care să se fi analizat în concret *dacă aplicarea beneficiului reducerii la jumătate a limitelor pedepsei față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală este condiționată de continuarea urmăririi penale in personam, de punerea în mișcare a acțiunii penale sau dacă este suficientă începerea urmăririi penale in rem în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțator*

3. **Opinia motivată a completului**

Apreciem că aplicarea beneficiului reducerii la jumătate a limitelor pedepsei față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală prev. de art. 19 din Legea 682/2002 este condiționată cel puțin de continuarea urmăririi penale in personam, nefiind suficientă începerea urmăririi penale in rem în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțator.

Instituția reglementată de norma supusă interpretării este condiționată de îndeplinirea cumulativă a unor cerințe referitoare la: calitatea persoanei care o invocă, conduita procesuală pe care trebuie să o adopte aceasta și stadiul cauzei în care se urmărește producerea efectelor atenuante de pedeapsă.

Categoria cerințelor ce țin de conduita beneficiarului efectelor cauzei legale de reducere a pedepsei subsumează, pe de o parte, **formularea unui denunț** împotriva altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave și, pe de altă parte, **facilitarea** identificării și tragerii la răspundere penală a persoanelor denunțate.

Ambele cerințe au caracter cumulativ, simplul denunț formulat de persoana prevăzută la art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată, neurmat de o atitudine activă de facilitare a identificării persoanelor denunțate și tragerii lor la răspundere penală, fiind insuficient pentru valorificarea beneficiului consacrat de art. 19 din Legea privind protecția martorilor, republicată (în acest sens considerentele deciziei nr. 3/2018 a ÎCCJ).

Prin urmare, pentru infractorul devenit denunțator, textul presupune obligația de a dezvălui înainte sau în timpul urmăririi penale sau al judecății săvârșirea unei infracțiuni de către o altă persoană și de a ușura, astfel, obligația organului de urmărire penală de a descoperi la timp și în mod complet faptele ce constituie infracțiuni înlesnind astfel activitatea de tragere la răspundere penală a acestor persoane, care, în lipsa denunțului, ar fi rămas nedescoperite.

Pentru organul de urmărire penală, aceeași sintagmă "denunță și facilitează tragerea la răspundere penală" presupune obligația de a examina și verifica datele și informațiile denunțului și atunci când se constată că acesta îndeplinește condițiile prevăzute de lege și nu există vreunul din cazurile care împiedică exercitarea acțiunii penale prevăzute de art. 16 alin. (1) C.p.p. dispune începerea urmăririi penale privitor la faptă, conform art. 305 alin. (1) C.p.p.

Ceea ce suscită dezbatere este însă **momentul** la care se poate aprecia că denunțul formulat de inculpat a fost efectiv util organelor de urmărire penală pentru descoperirea și investigarea unor infracțiuni grave, respectiv dacă acesta furnizează informații sau date cu caracter determinant pentru aflarea adevărului, astfel încât să poată beneficia de disp. art. 19 din Legea 682/2002.

Dacă s-ar aprecia că este suficient ca în baza denunțului organul de urmărire penală să dispună conform art. 305 C.p.p. începerea urmăririi penale cu privire la faptă este greu de stabilit pentru instanța în fața căreia se invocă aplicarea art. 19 din Legea 682/2002 în ce măsură inculpatul denunțator a furnizat sau nu informații sau date cu caracter determinant pentru anchetă, dat fiind că această etapă de urmărire penală *in rem* este momentul inițial al procesului penal.

Mai mult, în actuala reglementare începerea urmăririi penale conform art. 305 C.p.p. pare să aibă un caracter cvasiautomat în acele situații în care actul de sesizare (în ipoteza analizată denunț) îndeplinește toate condițiile legale de formă și de fond fără a avea relevanță dacă faptele denunțate au sau nu corespundent în realitate.

Astfel, conform art. 390 C.p.p. din punct de vedere formal denunțul trebuie să cuprindă datele prevăzute de art. 289 alin. 2 și 4 C.p.p. (*numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului dacă acesta este persoană fizică, descrierea faptei care*

formează obiectul denunțului, indicarea faptuitorului și a mijloacelor de probă dacă sunt cunoscute precum și semnătura denunțatorului sau mandatarului acestuia), iar în situația în care actul de sesizare îndeplinește toate condițiile legale de admisibilitate mai sus citate iar din cuprinsul acestuia nu rezultă că ar fi incident vreunul din cazurile de împiedicare a exercitării acțiunii penale prev. de art. 16 alin. 1 C.p.p. organul de urmărire penală este obligat să dispună începerea urmăririi penale cu privire la fapta săvârșită (art. 305 coroborat cu art. 294 C.p.p.).

Nu există așadar certitudine în această etapă că faptele denunțate chiar au fost săvârșite, existând posibilitatea să se constate că denunțul a fost unul mincinos, sau că independent de buna sau de reaua credință a persoanei care l-a formulat, faptele denunțate nu pot fi dovedite.

Or, pornind tocmai de la expunerea de motive a Legii nr. 682/2002 rațiunea cauzei de reducere a limitelor pedepsei reglementată de norma examinată este aceea de a institui un instrument eficient pentru combaterea infracțiunilor grave, prin determinarea persoanelor care dețin informații decisive în acest sens de a le furniza organelor judiciare, ceea ce conduce instanța către concluzia că denunțul trebuie să fie util, să se confirme, să existe probe suficiente care să conducă măcar către bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală in rem (art. 305 alin. 3 C.p.p.).

În plus, dacă s-ar admite că simpla începere a urmăririi penale in rem este suficientă pentru a se recunoaște beneficiul cauzei de reducere a pedepsei, instanțele nu ar avea posibilitatea să verifice nici cea de-a doua condiție cumulativă impusă de norma legală respectiv atitudinea activă de sprijinire a activității organelor de urmărire penală, adică dacă inculpatul denunțator facilitează efectiv activitatea de stabilire a faptelor sau de identificare a autorilor colaborând cu organele de anchetă.

Apreciem că interpretarea normei legale în sensul că aplicarea beneficiului disp.art.19 din Legea 682/2002 față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală este condiționată cel puțin de continuarea urmăririi penale *in personam* în cauza în care a formulat denunț ar asigura realiza realizarea scopurilor prevăzute de Legea 682/2002, întrucât în acest moment procesual probele administrate conturează cel puțin o bănuială rezonabilă referitoare la existența faptei și identitatea autorului acesteia, fără a fi necesar ca la momentul valorificării cauzei de reducere să fi fost pusă în mișcare acțiunea penală sau să ser fi emis rechizitoriul față de persoana denunțată.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

În baza art.475 Cod procedură penală,

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei probleme de drept: dacă aplicarea beneficiului disp.art.19 din Legea 682/2002 față de inculpatul care are calitatea de denunțator într-o cauză penală este condiționată de continuarea urmăririi penale in personam, de punerea în mișcare a acțiunii penale sau dacă este suficientă începerea urmăririi penale in rem în cauza în care acesta are calitatea de martor denunțator.

În temeiul art. 476 alin.2 Cod procedură penală,

Suspendă judecata cauzei până la soluționarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a întrebării prealabile și prorogă discutarea cererii de schimbare a încadrării juridice a faptei într-o infracțiune de lovire sau alte violențe.

Denunțul formulat de inculpata la DIICOT – ... se atașează la volumul de date confidențiale fără a se scana și fără a fi accesibil publicului.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică de la 07 Iulie 2021.

Președinte,

Judecător,

.....

.....

Grefier,

.....